

Συγγενής απλασία δέρματος. Παρουσίαση μιας σπάνιας διαταραχής του εξωδέρματος

Καλαμπαλίκης Δ.

Μαργούτα Α.

Τρακατέλλη Μ-Γ.

Πατσάτση Α.

Χαραλαμπίδης Σ.

Σωτηριάδης Δ.

B' Πανεπιστημιακή Κλινική Δερματικών και Αφροδισίων Νόσων, Γ.Ν. "Παπαγεωργίου",
Θεσσαλονίκη

Περίληψη

Περιγράφεται η περίπτωση άρρενος βρέφους 50 ημερών που προσήλθε προς εκτίμηση στα εξωτερικά ιατρεία της κλινικής με δύο περιγεγραμμένες εστίες δερματικής απλασίας στις παρειές άμφω. Από το ιστορικό οι βλάβες υπήρχαν από τη γέννηση. Η συγγενής απλασία δέρματος αποτελεί μια διαταραχή, κατά την οποία παρατηρείται έλλειψη του δέρματος ή ακόμη και του υποδορίου ιστού σε συγκεκριμένες περιοχές. Μπορεί να σχετίζεται με άλλα σύνδρομα ή διαταραχές ή μπορεί να εμφανίζεται μόνη της. Η πρόγνωση εξαρτάται από τη συμμετοχή των υποδοίπων οργάνων και από την έκταση των βλαβών. Με την ευκαιρία του περιστατικού παρατίθεται σύντομη ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας.

Aplasia Cutis Congenita in Newborn Male

Kalambalikis D., Margouta A., Trakateli M-G., Patsatsi A.,

Charalambidis S., Sotiriadis D.

Summary

A case of a 50-day-old male newborn with two lesions of aplasia of the skin in both cheeks is being described. From his history, he was born with these lesions. Aplasia cutis congenita is a disorder where skin from certain areas or subcutaneous tissue is missing. It may be associated with other physical syndromes or disorders or it may occur by itself. Prognosis depends on multiple organ involvement and on lesions' size. A review of the relevant literature is hereby provided.

ΛΕΞΕΙΣ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΥ • Συγγενής απλασία, διαταραχές εξωδέρματος.

KEY WORDS • Aplasia cutis congenital, malformations, ectodermal disorders.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

H συγγενής απλασία δέρματος είναι μια σπάνια διαταραχή, η οποία χαρακτηρίζεται από περιγεγραμμένες συνήθως εστίες έλλειψης

δέρματος. Σε μεγάλο ποσοστό παρατηρείται στο τριχωτό της κεφαλής, όμως δεν αποκλείεται να εμφανίστει και σε άλλα σημεία του σώματος. Μπορεί να υπάρχουν μία ή περισσότερες βλάβες. Μέχρι στιγμής δεν έχει στοιχειοθετηθεί αιτιολογία για αυτά την

διαταραχή και δεν είναι αποδεδειγμένη πλήρως η σύνδεση της νόσου με κάποια γονίδια. Η αναγνώριση των βλαβών θεωρείται εξαιρετικής σημασίας για την έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

Βρέφος άρρεν πλικίας 50 ημερών προσήλθε για εξέταση στην κλινική διότι παρουσίαζε δύο ατροφικές πλάκες στο πρόσωπο, οι οποίες χρονολογούνταν από τη γέννησή του (Εικόνες 1, 2).

Κλινικά, η διαφορική διάγνωση έπρεπε να γίνει μεταξύ συγγενούς απλασίας, νεογνικού ερυθηματώδους λύκου, ενδομήτριας λοίμωξης και τραυματισμού κατά τον τοκετό.

Από τον ανοσολογικό έλεγχο του παιδιού προέκυψε πως οι τιμές των ANA και anti-DNA ήταν φυσιολογικές. Επίσης φυσιολογικές ήταν και οι τιμές της μπτέρας. Ο λοιπός εργαστηριακός (αιματολογικός, βιοχημικός) και απεικονιστικός έλεγχος ήταν εντός φυσιολογικών ορίων. Το οικογενειακό ιστορικό ήταν άδειο.

Μετά την ολοκλήρωση του έλεγχου τέθηκε η διάγνωση της συγγενούς απλασίας του δέρματος. Ο μικρός ασθενής παρακολουθείται σε συνεργασία με τους παιδιάτρους.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η συγγενής απλασία δέρματος πρωτοπεριγράφηκε από τον Cordon το 1767 και η συχνότητά της υπολογίζεται σε 1 στις 10000 γεννήσεις.^{1,2} Είναι πολύ

Εικόνα 2 – Πλάκα δερματικής απλασίας στην αριστερή παρειά.

σημαντικό να διαφοροδιαγνωσθεί από τυχαίο ενδομήτριο συμβάν ή από πιθανό τραυματισμό κατά τον τοκετό.³

Η συγγενής απλασία δέρματος είναι μία διαταραχή που χαρακτηρίζεται από έλλειμμα ορισμένων ή όλων των στιβάδων του δέρματος κατά τη γέννηση. Πιθανόν να συνδυάζεται με απουσία υποκειμένου μυός ή οστού. Μπορεί να εμφανίζεται ως μεμονωμένη βλάβη ή σε συνδυασμό με άλλες δυσπλασίες ως μέρος κάποιου συνδρόμου.⁴ Συχνότερα εντοπίζεται ως μονάρπη βλάβη, αν και έχει αναφερθεί πολλαπλή εντόπιση. Οι βλάβες συνήθως έχουν σαφή όρια και δεν παρουσιάζουν φλεγμονώδη αντίδραση.

Η ακριβής αιτία για τη συγγενή απλασία δέρματος δεν έχει προσδιοριστεί. Έχουν ενοχοποιηθεί διάφορες παράμετροι με κυριότερη την κληρονομικότητα.⁵ Η ενδομήτρια λοίμωξη από τον ίο της ερυθράς ή του απλού έρπιτα μπορεί να συμμετέχει στην παθογένεση. Βιβλιογραφικά αναφέρεται πως και άλλες καταστάσεις μπορούν να προκαλέσουν δυσπλασία. Μερικές από αυτές είναι η έκθεση του εμβρύου σε κοκαΐνη, πρωίνη, αλκοόλ και φάρμακα, όπως αντιθυρεοειδικά σκευάσματα (μεθιμαζόλη) ή βενζοδιαζεπίνες και ακόμη οι αγγειακές βλάβες ενδομητρίων.⁶ Στη συγγενή δυσπλασία δέρματος μπορεί να οδηγήσουν σύνδρομα, όπως τα σύνδρομα Adams- Oliver, Barts, η τρισωμία 13 ή το σύνδρομο Patau, το Ellis-Van Creveld, το Wolf-Hirschhorn και το Johanson-Blizzard.^{7,8,9}

Σύμφωνα με την υπάρχουσα βιβλιογραφία, η συγγενής απλασία δέρματος ταξινομείται σε εννέα μορφές:^{10,11}

1. Συγγενής απλασία με βλάβες στο τριχωτό της κε-

Εικόνα 1 – Πλάκα δερματικής απλασίας στη δεξιά παρειά.

φαλίς χωρίς να συνυπάρχουν άλλες συγγενείς ανωμαλίες. Η μορφή αυτή κληρονομείται συνήθως με τον αυτοσωμικό κυρίαρχο χαρακτήρα. Οι βλάβες εντοπίζονται στο κρανίο και εμφανίζουν τρίχες περιμετρικά. Υπάρχει περίπτωση να συνυπάρχουν στο νεογνό τραχειοοισοφαγικό συρίγγιο, υψηλή μυωπία, ομφαλοκόπη, πολυκυστική νόσος των νεφρών ή νοντική καθυστέρηση.

2. Συγγενής απλασία με βλάβες στο τριχωτό της κεφαλής στα πλαίσια του συνδρόμου Adams-Oliver, οι οποίες συνήθως κληρονομούνται με τον αυτοσωμικό κυρίαρχο χαρακτήρα. Το σύνδρομο αυτό αποτελεί μια σπάνια συγγενή νόσο στην οποία παρατηρούνται απλασία δέρματος του τριχωτού της κεφαλής, βλάβες των άκρων (όπως συνδακτυλία), τηλεαγγειεκτασία στο δέρμα, καρδιακή δυσλειτουργία και βλάβες του κεντρικού νευρικού συστήματος.
3. Συγγενής απλασία με βλάβες στο τριχωτό της κεφαλής σχετιζόμενες με επιδερμικούς σπίλους. Συνήθως αυτές εμφανίζονται στο δέρμα του κρανίου, είναι μονήρεις και μεμβρανώδεις.
4. Συγγενής απλασία δέρματος με υποκείμενες δυσπλασίες είτε του κρανίου (εγκεφαλοκόπη) είτε της σπονδυλικής στήλης (μυνιγγομυελοκόπη).
5. Συγγενής απλασία δέρματος σχετιζόμενη με *feetus rupyraceus*, έμφρακτα του πλακούντα ή άλλα ισχαιμικά επεισόδια.
6. Συγγενής απλασία δέρματος μαζί με συγγενή πομφολυγώδη επιδερμόλυση.
7. Συγγενής απλασία δέρματος εντοπισμένη στα άκρα, η οποία μπορεί να κληρονομείται είτε με τον αυτοσωμικό είτε τον κυρίαρχο χαρακτήρα.
8. Βλάβες συγγενούς απλασίας δέρματος που προκλήθηκαν από τη λήψη τερατογόνων ουσιών, ενδομήτριες λοιμώξεις ή λόγω ασθενειών της μπέρας (θυρεοειδής, λήψη ναρκωτικών ουσιών).
9. Βλάβες συγγενούς απλασίας δέρματος στο πλαίσιο άλλων συνδρόμων δυσπλασιών (όπως τα σύνδρομα Delleman, Johanson- Bizzard, Finlay-Marks, Patau, Wolf- Hirschhorn).

Συνηθέστερη εντόπιση των βλαβών της συγγενούς απλασίας θεωρείται το δέρμα του τριχωτού της κεφαλής.^{5,12} Παρόλα αυτά έχουν αναφερθεί και άλλες εντοπίσεις, όπως ο τράχηλος, η μασχαλιά χώρα, ο κορμός και τα άκρα.

Στην δική μας περίπτωση το νεογνό δεν εμφάνιζε εκτεταμένες βλάβες ούτε διαταραχές σε κάποιο άλλο σύστημα, ώστε να μπορεί να συνδεθεί με απλασία στα πλαίσια κάποιου από τα ανωτέρω σύνδρομα. Το

οικογενειακό ιστορικό ήταν ελεύθερο. Η μπέρα του νεογνού είναι απόλυτα υγιής, χωρίς υποψία βλάβης ενδομητρίων κατά τη διάρκεια της κύνησης και ουδέποτε εκτέθηκε σε κάποιας μορφής ακτινοβολία κατά την κύνηση, δεν έλαβε φάρμακα και δεν έκανε χρήση αλκοόλ ή ναρκωτικών ουσιών.

Η θεραπευτική στρατηγική γενικά εξαρτάται από την έκταση και τη διάπτυση των βλαβών, καθώς και από τη γενικότερη κατάσταση του νεαρού ασθενούς.^{5,13} Σε περίπτωση ασθενών με μεγάλα οστικά ελλείμματα κρανίου υπάρχει κίνδυνος φλεγμονής ή μαζικής αιμορραγίας. Για την αντιμετώπιση των εξελκώσεων συνίσταται απαλός καθαρισμός του πάσχοντος τιμήματος, κάλυψή του με αντιβιοτικό και επίθεση με προστατευτικά καλύμματα για την αποφυγή επιπρόσθετου τραυματισμού της περιοχής. Σε σοβαρές περιπτώσεις συνίσταται κειρουργική αποκατάσταση της βλάβης και μεταμόσχευση κρημνού με τρίχες.¹¹

Στον δικό μας ασθενή, οι βλάβες ήταν μικρές και μπορεί να αποκατασταθούν αυτόματα.^{1,5,14} Βρίσκεται βέβαια υπό συχνή παρακολούθηση και ήδη εμφανίζει σταδιακά μικρή βελτίωση στην υφή και το βάθος των βλαβών, χωρίς καμία αγωγή.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. J. K. O'Neil, M. Carter, R. P. Warr. Aplasia cutis congenital. A case of scalp defect repair using two opposing bipedicles local flaps. *J Plastic, Reconstructive & Aesthetic Surg* 2010; 63:242-4.
2. Bajpai M., Pal K. Aplasia cutis cerebri with partial acrania-total reconstruction on a severe case and review of literature. *J Pediatr Surg* 2003; 38:1-3.
3. Guillen PS, Pichardo AR, Martinez FC. Aplasia cutis congenital. *J Am Acad Dermatol* 1985; 13:429-33.
4. Zhou J., Zheng L., Tao W. Systemic aplasia cutis congenital: A case report and review of the literature. *Pathol. Res. Practice* 2010, doi:10.1016/j.prp.2009.12.011.
5. Yilmaz M. B., Audin C., Ergun E. et al. Aplasia cutis congenital associated with multiple congenital anomalies: case report. *Turk Neurosurg* 2010; 20:66-68.
6. Aloulou H., Chaari W., Khanfir S. et al. Aplasia cutis congenital of the scalp (5 observations). *Arch. Pediatr.* 2008; 15:382-387.
7. Navarro C. L., De Sandre- Giovannoli A., Bernard R. et al. Lamin A and ZMPSTE24 (FACE- 1) defects cause nuclear disorganization and identify restrictive dermopathy as a lethal neonatal laminopathy. *Hum. Mol. Genet.* 2004; 13: 493-503.
8. Verloes A., Mulliez N., Gonzales M. et al. Restrictive dermopathy, a lethal form of arthrogryposis multiplex with skin and bone dysplasias: three new cases and review of the literature. *Am J Med Genet* 1992; 43:539-47.

9. Elting M., Kariminejad A., De Sonnaville M. L. et al. Johanson-Blizzard syndrome caused by identical UBR1 mutations in two unrelated girls, one with a cardiomyopathy. *Am J Med Genet* 2008; 146:3058-61.
10. Shou K., Kane M., Bissonette- Ryder J. et al. Color atlas and synopsis of pediatric dermatology 2007; 22-24.
11. Bolognia J., Jorizzo J., Rapini R. et al *Dermatology*. 2008; 1:840-2.
12. Kruk- jeromin J., Janik J., Rykala J. aplasia cutis congenital of the scalp. Report of 16 cases. *Dermatol Surg* 1998; 24:549-53.
13. M. Oros P. M., Labay M. M., Valle S. F. et al. Aplasia cutis congenital in a newborn: Etiopathogenic review and diagnostic approach. *An Esp Pediatr* 2000; 52:453-6.
14. Suarez O., Lopez- Guitierrez J. C., Anders A. et al. Aplasia cutis congenital: surgical treatment and results in 36 cases. *Cir Pediatr* 2007; 20(3):151-5.

Απληπογραφία: Δ. Σωτηριάδης

Β' Παν/κή Δερματολογική Κλινική
Νοσοκομείο Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων
Θεσσαλονίκης
Δελφών 124, 54643 Θεσσαλονίκη

Topiderm®

flutrimazole 1%

ΝΕΑ
ΜΟΡΦΗ

CREAM

SOLUTION

Ολοκληρωμένη Επιλογή
στις Μυκητιάσεις
του Δέρματος

Από την Κορυφή
Μέχρι τα Άκρα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΣΤΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Zolvo^s
SCIENCE LLC

